

บทที่ 2
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานของ อสม. ของจังหวัดพัทลุง เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีความเชื่อถือได้ จึงได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวกับ แบบแผนการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีระบบข้อมูล ดังรายละเอียดในตาราง 1

ตาราง 1 ระบบข้อมูลของการวิจัย

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์
1. การให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน	แบบสอบถาม	คะแนนจากมาตราส่วนประมาณค่า	อสม. จังหวัดพัทลุงที่มีระดับการศึกษา อาชีพ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและระยะ	เกณฑ์การวิเคราะห์ของ Best	\bar{x} , \bar{X} , S.D. t-test F-test จากวิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One Way ANOVA)

ตาราง 1 (ต่อ)

คุณลักษณะที่ศึกษา	เครื่องมือ	ข้อมูล	กลุ่มตัวอย่าง	เกณฑ์ที่ใช้	วิธีวิเคราะห์
2. ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอนะต่อการบริการงานสาธารณสุขมูลฐาน	แบบสอบถาม (ปลายเปิด)	ความถี่และประเด็นข้อความที่กล่าวถึง	เวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. ต่างกัน เหมือนข้อ 1	-	ทดสอบรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' Method) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยเรียงอันดับการวิเคราะห์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็น อสม. ในจังหวัดพัทลุงที่ปฏิบัติงาน
สาธารณสุขมูลฐานในหมู่บ้าน จำนวน 458 คน แบ่งได้ตามเขตการปกครองเป็น 7
อำเภอ 3 กิ่งอำเภอ ดังรายละเอียดในตาราง 2
ตาราง 2 จำนวน อสม. จำแนกตามอำเภอและกิ่งอำเภอของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน อสม. (คน)
เมือง	134
งหวา	34
เขายี่สน	45
ตะโหมด	11
ควนขนุน	94
ปากพะยูน	39
ป่าบอน	43
ศรีบรรพต	16
บางแก้ว	16
ป่าพะยอม	26
รวม	458

ที่มา : ฝ่ายพัฒนาบุคลากรและการสาธารณสุขมูลฐาน สำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดพัทลุง ปี 2534

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็น อสม. ของจังหวัดพัทลุง ที่ผ่านการอบรมแล้วในปี 2521-2534 จำนวน 214 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานอยู่จำนวน 458 คน ซึ่งได้มาตามขั้นตอนดังนี้

1. หาขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตร (Yamane, 1973 : 727-728)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N แทน จำนวนประชากร

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อนเป็น .05

$$\text{แทนค่า } n = \frac{458}{1 + 458(.05)^2} = 213.52$$

จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 214 คน โดยพิเศษ

2. ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) โดยทำการจำแนกตามอำเภอ และกิ่งอำเภอ ดังรายละเอียดในตาราง 3

ตาราง 3 จำนวน อสม. ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอำเภอและกิ่งอำเภอ
ของจังหวัดพัทลุง

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เมือง	134	63
งหรา	34	16
เขาชัยสน	45	21
ตะโหมด	11	6
ควนขนุน	94	44
ปากพะยูน	39	18
ป่าบอน	43	20
ศรีบรรพต	16	7
บางแก้ว	16	7
ป่าพะยอม	26	12
รวม	458	214

3. ทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจำนวน อสม. แต่ละอำเภอและกิ่งอำเภอของจังหวัดพัทลุง ให้ได้เท่ากับขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการในตาราง 3

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของ อสม. จังหวัดพัทลุง เป็นคำถามชนิดปลายปิด (Close-Ended Question) ซึ่งถามเกี่ยวกับตัวแปรระดับการศึกษา อาชีพ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข และระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. มีจำนวน 4 ข้อ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน มีจำนวน 44 ข้อ ประกอบด้วย 8 กิจกรรมดังนี้

2.1 งานสุขศึกษา	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 1-4)
2.2 การควบคุมโรคติดต่อ	จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 5-10)
2.3 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 11-15)
2.4 การอนามัยแม่และเด็กและ การวางแผนครอบครัว	จำนวน 10 ข้อ (ข้อ 16-25)
2.5 การจัดหายาที่จำเป็น	จำนวน 5 ข้อ (ข้อ 26-30)
2.6 การส่งเสริมโภชนาการ	จำนวน 6 ข้อ (ข้อ 31-36)
2.7 การรักษาพยาบาลโรคที่พบ บ่อยในท้องถิ่น	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 37-40)
2.8 การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและ การเจ้าหน้าที่สะอาด	จำนวน 4 ข้อ (ข้อ 41-44)

(ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามชนิดปลายเปิด

ถามปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของ อสม. จังหวัดพัทลุง
มีจำนวน 3 ข้อ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบสอบถาม
ตามลำดับดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและรายละเอียดเพื่อทราบโครงสร้างโดยละเอียดจาก
คู่มือปฏิบัติงานสาธารณสุขมูลฐาน ของคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน กระทรวง
สาธารณสุข รวมทั้งศึกษางานวิจัยที่มีโครงสร้างใกล้เคียงกับการวิจัยครั้งนี้ เพื่อทราบ
รูปแบบและรายละเอียดของเครื่องมือ
2. ศึกษาแบบในแบบสอบถาม โดยศึกษาแนวทางการสร้างแบบสอบถาม
จากเอกสารทางวิชาการของคณะกรรมการสาธารณสุขมูลฐาน สำนักงานปลัดกระทรวง
(2531 : 42-61) รวมทั้งงานวิจัย สุนินทร์ ปิณนาโว (2534 : 81-87) เรื่อง
"การศึกษาการรับรู้ข่าวสารของประชาชนเขตชนบทและเขตเมืองในอำเภอสายบุรี
จังหวัดปัตตานี" งานวิจัยของ อรพินท์ สุทธิพันธ์ (2533 : 129-148) เรื่อง
"ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในกิจกรรมเพื่อเพิ่มพูน
รายได้" และงานวิจัยของ อินทิรา หิรัญสาย (2534 : 162-178) เรื่อง "การ
บริหารเวลาและประสิทธิภาพการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนมัธยม
ศึกษาในเขตการศึกษา 2"

3. สร้างแบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วนดังนี้ คือ

3.1 ส่วนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ได้แก่ระดับการศึกษา อาชีพ การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ระยะเวลาที่ปฏิบัติงาน
ในหน้าที่ อสม. จำนวน 4 ข้อ

3.2 ส่วนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานทั้ง 8 กิจกรรม โดยแต่ละข้อของแต่ละกิจกรรมจะมีระดับการให้ความสำคัญแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่ให้ความสำคัญ และการปฏิบัติงานแบ่งเป็น 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย ไม่ปฏิบัติงาน จำนวน 44 ข้อ

3.3 ส่วนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ จำนวน 3 ข้อ

4. การตรวจสอบและวิเคราะห์เครื่องมือ

4.1 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุง

4.2 นำแบบสอบถามที่นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสาธารณสุขของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง จำนวน 5 คน ได้แก่

นายสมบูรณ์ กลั้ววิเศษ	ผู้อำนวยการพิเศษด้านสาธารณสุข
นายบุญธรรม แก้วย่อง	หัวหน้าฝ่ายแผนงานและประเมินผล
นางเฉลย ไชยรัตน์	หัวหน้าฝ่ายพัฒนาบุคลากรและ การสาธารณสุขมูลฐาน
นางสาวอุไร ทองขาว	นักวิชาการสาธารณสุข
นางสาวท กรสิริรักษ์	นักวิชาการสุขศึกษา

โดยให้แต่ละท่านตรวจสอบดูความครอบคลุมของเนื้อหา และโครงสร้างของงานสาธารณสุขมูลฐานทั้ง 8 กิจกรรม ที่กำหนดโครงสร้างของงานจากคู่มือปฏิบัติงานของ ผสส. อสม. จากกระทรวงสาธารณสุข และหลักเกณฑ์การปฏิบัติงานที่ได้กำหนดขึ้น โดยสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพัทลุง ได้ทำการแก้ไขปรับปรุง ในส่วนเดิมและเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อคำถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มีความตรงตามเนื้อหา (Content validity)

4.3 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับ อสม. ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดพัทลุง จำนวน 30 คน ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย แล้วนำผลการตอบมาวิเคราะห์ ได้ผลดังนี้

4.3.1 ค่าอำนาจจำแนก (Discriminant Power) ของแบบสอบถามแต่ละข้อ ด้วยวิธีการทดสอบที (t-test) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข

4.3.2 หาความเที่ยง (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข

5. เมื่อได้แบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนก (Discriminant Power) และค่าความเที่ยง (Reliability) อยู่ในระดับตามเกณฑ์แล้วจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอลหนังสือแนะนำตัว ผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึง นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดพัทลุง และสาธารณสุขอำเภอ ซึ่งมีกลุ่มตัวอย่างอยู่ในอำเภอต่าง ๆ เพื่อขอความร่วมมือจากสาธารณสุขอำเภอช่วยประสานงานกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ที่มี อสม. ในเขตรับผิดชอบเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยอยู่

2. ประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล เพื่อทำความเข้าใจในแบบสอบถาม ที่จะใช้เป็นเครื่องมือ โดยละเอียดทุกข้อคำถาม เพื่อให้เข้าใจตรงกันกับผู้วิจัยในข้อคำถามนั้น ๆ

3. ให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล นัด อสม. ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในเขตรับผิดชอบ เพื่อตอบแบบสอบถามที่สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

4. ผู้วิจัยกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบล ดำเนินการเก็บข้อมูลกับ อสม. ที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

การจัดกระทำข้อมูล

หลังจากได้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างแล้ว ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ตรวจสอบให้คะแนน และรวบรวมคะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ ซึ่งการตรวจให้คะแนนในการตอบแบบสอบถามมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

การให้ความสำคัญในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน

ถ้าตอบ	ระดับการให้ความสำคัญมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการให้ความสำคัญมาก	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการให้ความสำคัญปานกลาง	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการให้ความสำคัญน้อย	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบ	ไม่ให้ความสำคัญ	ให้	0	คะแนน

การปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐาน

ถ้าตอบ	ระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด	ให้	4	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการปฏิบัติงานมาก	ให้	3	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการปฏิบัติงานปานกลาง	ให้	2	คะแนน
ถ้าตอบ	ระดับการปฏิบัติงานน้อย	ให้	1	คะแนน
ถ้าตอบ	ไม่ปฏิบัติงาน	ให้	0	คะแนน

แล้วทำผลการตอบหรือคะแนนมาบรรจุลงในแบบบันทึกข้อมูล

(Coding Form)

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูลไปวิเคราะห์ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อหาค่าดังต่อไปนี้

1. ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบในส่วนที่ 1 ของแบบสอบถาม

2. ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนระดับการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรม สาธารณสุขมูลฐานของ อสม. ของข้อมูลในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม

3. ค่าการทดสอบที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของระดับ การให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานของ อสม. จำแนกตามตัวแปรอาชีพ ของข้อมูลในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม

4. ค่าการทดสอบเอฟ (F-test) ในวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบ ทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย ของระดับการให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานของ อสม. จำแนกตามตัวแปรระดับการศึกษา การติดต่อกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขและ ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในหน้าที่ อสม. เมื่อพบผลการทดสอบมีความแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธี เชฟเฟ่ (Scheffé Method) ของข้อมูลในส่วนที่ 2 ของแบบสอบถาม

5. ค่าความถี่ ของจำนวนคนที่ตอบและประเด็นที่กล่าวถึงในปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะของ อสม. ในส่วนที่ 3 ของแบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลวิจัยค่าสถิติได้ต่อไปนี้

1.1 สถิติพื้นฐาน

1.1.1 ร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตรร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่รวม}} \times 100$$

1.1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) ใช้สูตร (Ferguson,

1981 : 49)

$$\text{สูตร } \bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
X	แทน	ค่าของข้อมูลแต่ละตัว
$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทุกตัว
N	แทน	จำนวนข้อมูล

1.1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ใช้สูตร (Ferguson, 1981 : 68)

$$\text{สูตร } S.D = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	$S.D$	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	X	แทน	ค่าของข้อมูลแต่ละตัว
	$\sum X^2$	แทน	ผลรวมของข้อมูลแต่ละตัว ยกกำลังสอง
	$(\sum X)^2$	แทน	ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด ยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนข้อมูล

1.2 การคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
2 กลุ่ม โดยใช้สูตร t-test (สูตร วงศ์รัตนะ, 2530 : 180) เมื่อ $\sigma_1^2 \neq \sigma_2^2$

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1} + \frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{\frac{\left(\frac{S_1^2}{n_1}\right)^2}{n_1-1} + \frac{\left(\frac{S_2^2}{n_2}\right)^2}{n_2-1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	S_1^2, S_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	n_1, n_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ตามลำดับ
	df	แทน	ขั้นแห่งความเป็นอิสระ

1.3 การคำนวณหาค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 261)

$$\text{สูตร } F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ F แทน ค่าที่พิจารณาใน F-distribution
 MS_b แทน ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม (Mean Square Between Groups)
 MS_w แทน ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม (Mean Square Within Groups)

ซึ่งถ้าหากพบว่าผลการทดสอบมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ จะตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe'
Method) ใช้สูตร (Hinkle, Wiersma and Jurs, 1982 : 266)

$$\text{สูตร } F = \frac{(\bar{X}_1 - \bar{X}_2)^2}{MS_w \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right) (k-1)}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาในการกระจายแบบเอฟ (F-distribution)
	MS_w	แทน	ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม
	\bar{X}_1, \bar{X}_2	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง
	k	แทน	จำนวนกลุ่ม
	n_1, n_2	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และ 2 ที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบสอบถาม ด้วยการทดสอบที (t-test) โดยสูตร (วิเชียร เกตุสิงห์, 2523 : 145)

$$\text{สูตร } t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2 + S_L^2}{N}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถาม
	\bar{X}_H	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	\bar{X}_L	แทน	ค่าเฉลี่ยของคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	S_H^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนสูง
	S_L^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำ
	N	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือใช้สถิติต่อไปนี้

การคำนวณหาค่าความเที่ยง ในแบบวัดส่วนที่ 2 (การให้ความสำคัญและการปฏิบัติงานในกิจกรรมสาธารณสุขมูลฐานของ อสม. จังหวัดพัทลุง) ใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร (Brown, 1983 : 83)

$$\text{สูตร } r_{kk} = \frac{K}{K-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_x^2} \right\}$$

เมื่อ	r_{kk}	แทน	ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม
	$\sum S_i^2$	แทน	ผลรวมความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามแต่ละข้อ
	S_x^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	K	แทน	จำนวนข้อในแบบสอบถาม